

Nr 9.

Ankom till Riksdagens kansli den 6 mars 1911 kl. 2 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande den kommunala beskattningen af boställen.

I en inom Andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 125, hafva herrar *Bernhard Nilsson, Carl F. Sjöberg, Edvard Johansson, J. A. Jonsson, C. A. Danielsson* och *E. Räf* hemställt, »att Riksdagen måtte besluta i skrifvelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning, huruvida och på hvad sätt den kommunala beskattningen, beträffande *boställen*, kunde så omläggas, att jordbruket och skogen hvar för sig åsättas taxeringsvärden, samt att arrendator blifver skattskyldig endast för den del af fastigheten, som han disponerar, och att Kungl. Maj:t därefter för Riksdagen må framlägga de förslag, hvartill utredningen kan föranleda.»

Till stöd för sitt förslag hafva motionärerna anført följande:

»Vid tillämpningen af 57 § i kungl. förordningen den 21 mars 1862, om kommunalstyrelse på landet, uppstår i vissa fall missförhållanden, som enligt vår mening af statsmakterna böra rättas.

Den kommunala beskattningen är i hvad den rör såväl jordbruksfastighet som annan fastighet grundad på det belopp, hvartill fastigheten blifvit bevillningstaxerad.

Enligt bevillningsförordningen skall »fast egendom uppskattas till det värde egendomen haft nästföregående år», således egendomens saluvärde, och beträffande jordbruksfastighet, äfven skogens värde inberäknadt. Härom är intet att säga i fråga om den statsliga beskattningen, då den till obe-

tydlig del utgår efter denna grund, men vid den kommunala beskattningen inträffa helt andra förhållanden, särskildt i fråga om arrendatorer och innehafvare af kronodomäner och andra boställen; enligt förordningen skola nämligen dessa erlägga skatt för hela egendomens taxeringsvärde.

Denna bestämmelse har icke haft tillämpning förrän efter den sist verkställda jordbrukstaxeringen och är därför en ganska obehaglig nyhet för arrendatorerna, då därigenom i vissa fall deras kommunalskatt sprungit upp till belopp, som nästan motsvara det årliga arrendet.

Arrendatorer och innehafvare af dessa boställen äga i allmänhet endast att på grund af arrendeaftal eller annan rätt disponera inägorna å bostället samt att möjligen beta sina djur å utägorna. Beträffande skogen hafva de ingen annan rätt än att efter utsyning taga ved till beräknadt eget behof samt stängsel och byggnadsvirke. Värdet af dessa naturaförmåner är alltid beräknadt vid arrendeaftalets upprättande såsom tillhörande jordbruket, hvarför detta icke kan motivera en arrendators eller innehafvares skyldighet att erlägga skatt för skogsvärdet i sin helhet.

Då man vet, att å de flesta af våra boställen är skogsvärdet högre än jordbrukets värde — och i många fall är värdet af det förra mångdubbelt högre än det senare — framstår här enligt vår mening ett missförhållande vid tillämpningen af den kommunala skatteförordningen som bör rättas, i syfte att boställsinnehafvare eller arrendator icke må debiteras kommunalskatt för boställets skog, då detta värde är så högt, att därtill tagits särskild hänsyn vid taxeringen. För den kommunalskatt, som skall utgå på grund af taxeringsvärdet å skogen, bör den debiteras, som åtnjuter afkastningen af densamma.»

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet vill till en början anmärka, att det förhållande, som gifvit anledning till den förevarande motionen, ej, såsom göres gällande i den till densamma fogade motiveringen, är följden af nya bestämmelser angående taxeringsförfarandet, hvilka skulle hafva tillämpats först vid den sista jordbrukstaxeringen. Däremot torde nog hafva inträffat, att i vissa delar af landet skog vid den sist verkställda jordbrukstaxeringen uppskattats högre än hvad förut varit fallet.

En ojämnhet i fördelningen af skattebördan, ehuru dock ej så betydande som motionärerna förmena, synes emellertid i det af motionärerna anmärkta afseende föreligga och en omläggning af det kommunala beskattningsväsendet i denna del är utan tvifvel i viss mån af behofvet påkallad. Då emellertid det spörsmål, inför hvilket lagstiftaren genom motionen stäl-

les, är af betydligt mera omfattande innebörd än enbart beskattningen af boställen och utan tvifvel sträcker sig åtminstone till nyttjanderättshafvares ställning i allmänhet med hänsyn till den kommunala beskattningen, synes en lösning af frågan i den begränsade omfattning, motionärerna föreslagit, icke vara tillräddig. Det förevarande ämnet torde för öfrigt bäst behandlas i sitt samband med den kommunala beskattningen i dess helhet.

Då efter Kungl. Maj:ts bemyndigande särskildt tillkallade sakkunniga för närvarande äro sysselsatta med denna stora och viktiga lagstiftningsfråga, hyser utskottet den öfvertygelsen, att det nu väckta spörsmålet därvid kommer att vinna nödigt beaktande.

I anledning af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att förevarande motion af herr Nilsson med flere icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 mars 1911.

På utskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.

Det skulle här antecknas, att friherre *Bonde*, herrar *Nilsson* och *Magnusson* i Tumhult ej deltagit i ärendets behandling inom utskottet, och att herr *Fahlbeck* ej närvarit vid utlåtandets justering.
